

Aan de leden van de
gemeenteraad

Maatschappelijke Ontwikkeling

Raadhuislaan 2, Oss
Telefoon 14 0412
Fax [0412] 64 26 05
E-mail gemeente@oss.nl
www.oss.nl

Postbus 5
5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de
datum van deze brief en
ons kenmerk vermelden?

Datum	Ons kenmerk	Behandeld door	Doorkiesnummer
12 oktober 2020	4295833	M. Willems	9823
Onderwerp			
Stand van zaken			
Beleidskader Armoede en Schulden			

Geachte Raadsleden,

Met deze raadsinformatiebrief willen wij u informeren over de stand van zaken van de uitvoering van het beleidskader Armoede & Schulden.

Op 24 oktober 2019 heeft uw raad het nieuwe beleidskader Armoede en Schulden vastgesteld. In de bijlage vindt u een uitgebreid overzicht van de geplande acties in 2020. In deze brief beschrijven we de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar.

Armoedebeleid

Kinderen in armoede

In 2020 hebben we verschillende organisaties met een subsidie ondersteund in hun activiteiten voor kinderen in armoede. Dit zijn Nationaal Jeugdontbijt, Kidz Taz, Stichting Babypakketten en naschoolse activiteiten van Muzelinck en IMC Basis.

We zien met name een flinke stijging van het aantal aanvragen bij Stichting Leergeld. In de Corona periode heeft dat vooral te maken met de benodigde leermiddelen voor thuisonderwijs. We verwachten dat geen structurele stijging is, omdat inmiddels de meeste leerlingen zijn voorzien.

Consulting Kids

Eind 2019 vond een inspiratiesessie plaats met Consulting Kids. Uit deze bijeenkomst zijn verschillende interessante ideeën gekomen om in Oss de ondersteuning voor kinderen in

armoede vanuit een vernieuwende invalshoek te bekijken. We gaan dit in het najaar verder uitwerken. Daarbij zullen kinderen nadrukkelijk worden betrokken.

Centrale toegang tot armoedeverorzieningen

In het voorjaar hebben we een eerste verkennend onderzoek uitgevoerd naar de huidige gang van zaken rondom de toegang tot gemeentelijke en andere maatschappelijke armoedeverorzieningen. Ook hebben we gepolst hoe diverse partijen denken over de mogelijkheden en haalbaarheid voor een centrale toegang, welke rol zij hier in kunnen pakken en welke ideeën er leven voor meer samenwerking. We hebben zowel intern als externe sleutelfiguren bevestigd. Op basis van deze resultaten wordt nu een vervolg uitgestippeld.

Deelname Sociale Teams en gebiedsgericht werken

Om de samenwerking met de Sociale Teams te verbeteren is een consulent vast onderdeel van elk sociaal team in Oss. De consulent is de schakel tussen hulpvragen op het gebied van armoede en de inzet van gemeentelijke minimaregelingen. Afspraken over de uitvoering zijn snel gemaakt. Ook geeft de consulent regelmatig voorlichting en uitleg over de diverse minimaregelingen binnen het sociale team en/of voor inwoners van de betrokken wijk.

We hebben de afdeling Inkomen gebiedsgericht ingedeeld. Dat betekent dat de caseload en expertise verdeeld wordt op basis van de 5 gebieden waarin ook de sociale teams actief zijn. Naast deze gebiedsverantwoordelijke eenheden zijn er expertiseteams. Daarin komen de professionals op basis van deskundigheid bij elkaar. Op deze manier maken we optimaal gebruik van de deskundigheid van medewerkers en krijgen beter zicht op de problematiek in de gebieden.

Individuele studietoelage

In maart heeft uw raad ingestemd met het verhogen van de individuele studietoelage. Wij hebben dat met terugwerkende kracht vanaf 1 januari uitgevoerd. Ook hebben we extra aandacht besteed aan deze regeling. De mogelijkheid tot het verkrijgen van een individuele studietoelage is onderdeel van onze communicatie over minimaregelingen. Daarnaast hebben consulenten hier in contact met inwoners op gewezen. Ook wordt op scholen voor VSO en praktijkonderwijs actief deze mogelijkheid onder de aandacht gebracht.

Mia Vervoort Fonds

In het voorjaar 2020 is het Mia Vervoort Fonds opgericht door Quiet Oss, solidariteitsfonds Oss en Stichting Met Elkaar. Doel van dit fonds is om in de coronacrisis mensen in acute nood vooruit te helpen met een eenmalige financiële bijdrage voor eten, medicijnen of hulpmiddelen. Het fonds stond open voor inwoners, maar ook ZZP-ers en ondernemers. We hebben dit fonds breed onder de aandacht gebracht binnen ons netwerk en meegenomen in onze eigen communicatie-uitingen.

Schuldhulpverlening

Vroegsignalering

We zijn enkele maanden eerder dan gepland, gestart met het plan van aanpak Vroegsignalering. Dit om per 1 januari 2021 te kunnen werken volgens de nieuwe Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Dit mede met het oog op corona en de verwachting dat veel inwoners hun rekeningen niet meer zullen kunnen betalen en financieel in de problemen komen. We gaan reageren op signalen van betalingsachterstanden van zorgverzekeraars, drinkwater- en energiebedrijven en woningcorporaties. We doen dit voorlopig volgens de minimale wettelijke taak. We sturen brieven waarin we inwoners met betalingsachterstanden uitnodigen voor een gesprek. Onze ambitie is om huisbezoeken te gaan doen. Met deze outreachende aanpak maken we de drempel naar hulp lager en kunnen we preventiever werken. Dit werken we de komende tijd uit.

Ondernemers en corona

Een groep die met name geraakt wordt door corona is ondernemers. Dit geeft urgentie aan de actie in het beleidskader om te onderzoeken wat we aan dienstverlening bieden en wat mogelijke verbeteringen kunnen zijn. We zetten een aantal zaken nu al in gang:

Tozo

Sinds maart kunnen zelfstandig ondernemers gebruik maken van financiële ondersteuning van de gemeente Oss. Deze regeling heet Tozo (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers). Er zijn twee soorten Tozo: uitkering voor levensonderhoud en lening bedrijfskapitaal. De oorspronkelijke regeling is voor de 2^e keer verlengd. Vanaf 1 oktober loopt Tozo 3. Die kan worden aangevraagd tot 1 april 2021.

Wij geven meer dan alleen financiële ondersteuning. Het is belangrijk om te weten welke problemen zelfstandig ondernemers ervaren. Daarom gaan wij in gesprek met iedere ondernemer die Tozo aanvraagt. Als de zelfstandig ondernemer behoefte heeft aan ondersteuning bij het vinden van werk of hulp bij schulden, dan gaan wij na wat daarin mogelijk is. In de TOZO3 gesprekken willen we naar nog meer verbinding op de hulpvragen.

Training Over Rood

De consultants SHV hebben een basistraining van Over Rood gevolgd. Hierin is kennis overgedragen over verschillende typen ondernemers, het aanbod van Over Rood en kenmerken van de groep ondernemers die hulp krijgen van Over Rood.

Folder

In de folder 'Geldproblemen door de coronacrisis' is informatie opgenomen voor ondernemers. De gemeentelijke website wordt voortdurend aangepast om ondernemers te wijzen op de laatste ondersteuningsmaatregelen.

De komende tijd verkennen we verder welke verbeteringen in de dienstverlening nog meer mogelijk zijn.

Nederlandse Schuldhulproute

Sinds augustus j.l. nemen we als gemeente Oss deel aan de Nederlandse Schuldhulproute. Hierdoor wijzen aangesloten organisaties, zoals banken, zorgverzekeraars en telecombedrijven, Osse inwoners met betalingsachterstand of die rood staan op de website Geldfit.nl. Op deze website vindt de inwoner na het invullen van een aantal vragen, de juiste route naar hulp in de eigen gemeente en kan meteen een afspraak inplannen.

AJOSS

In AJOSS richten we ons op alle jongeren van 18 tot en met 27 jaar die problematische schulden hebben en die gemotiveerd zijn om een stap te zetten qua ontwikkeling. In de Raadsinformatiebrief van 30 juni j.l. informeerden we u over de start van dit project.

Momenteel zijn we met vier jongeren bezig. Een jongere zit al in het traject. Voor deze jongere is de schuldregeling opgestart. De andere drie jongeren zitten in de kennismakingsfase. We starten stapsgewijs met jongeren die bij ons al in beeld zijn en bouwen de werving uit naarmate het project vordert. Door corona is het lastig om goede, persoonlijke begeleiding te bieden aan de jongere. We hebben daarom de eerste maanden proefgedraaid met één jongere. Daarnaast heeft door corona ook de inrichting van de werkomgeving vertraging opgelopen. Hierdoor hebben we de ambitie om te starten met 20 trajecten met jongeren in 2020 gewijzigd naar 10 trajecten met jongeren in 2020. Volgend jaar breiden we uit naar de beoogde 40 trajecten met jongeren. In september hebben we bekendheid gegeven aan het project binnen de gemeentelijke organisatie. Er is een brede bijeenkomst gegeven voor professionals van het sociaal domein binnen de gemeente. Veel jongeren zijn namelijk al bekend bij ons. Op korte termijn zetten we ook de stap naar buiten om externe partijen te informeren over het project.

Gesprekken besturen scholen

In het voorjaar toen deze gesprekken zouden plaats hebben, vroeg Corona om bestuurlijke prioriteit van scholen en gemeente. Deze gesprekken zullen op een later tijdstip plaatsvinden.

Inzet SHV in de wijken en Samenwerkwijze

Vanaf 1 april j.l. zijn de consulenten voor Schuldhulpverlening in tweetallen verdeeld over de vijf wijken van de gemeente Oss. De intakes worden op deze wijze verdeeld. Op deze wijze kunnen de medewerkers dicht bij de inwoners en de partners werken en hun vragen direct oppakken. De schuldhulpverleners kunnen zo op den duur een 'bekend gezicht' voor vragen over geldproblemen worden in de wijk. In de Sociale Teams werken de consulenten integraal samen met ketenpartners en collega's van andere afdelingen. Er wordt bijgedragen aan een

juiste vraagduiding, verwijzingen en bundeling tot één plan waar hulp nodig is. De consulenten participeren in MDO's waar dit nodig is en doen mee aan de leersessies Samenwerkwijze van de teams. Met de Samenwerkwijze beogen we dat onze medewerkers niet alleen dicht bij onze inwoners werken, maar ook dichtbij de leefwereld van onze inwoners. Hierbij is de eigen kracht van de inwoners uitgangspunt. Dat vraagt met name nog al wat van bijvoorbeeld het soort gesprekken dat onze medewerkers voeren. Om de competenties van de medewerkers schuldhulpverlening te versterken en hen meer te leren werken volgens de Samenwerkwijze volgden ze een specifiek voor hen opgesteld trainingsprogramma. Tijdens deze training zijn ook de vervolgvragen voor het team geïnventariseerd.

Schuldsanering

Begin dit jaar is er een overeenkomst gesloten met de Nederlandse Kredietbank om schuldsanering voor mensen met een beperkte afloscapaciteit mogelijk te maken en het eerste kwartaal is het intern proces ingericht. Inmiddels zijn er 4 saneringskredieten ingezet. De verwachting is dat er in het laatste kwartaal meer saneringskredieten zullen volgen.

DFD implementatie

Er is een vaste consulent aangetrokken voor DFD (Duurzame Financiële Dienstverlening) en het systeem is ingericht. In totaal zijn er 3 consulenten werkzaam voor DFD. Tot nu toe hebben zich 70 klanten via mond tot mond reclame aangemeld. Voor 52 klanten hebben we DFD opgestart, waarvan op dit moment circa 40 klanten nog DFD krijgen. Het loopt goed, want in de pilotperiode van één jaar hadden we 30 klanten. We hebben ruimte voor 60 klanten en er is geen wachtlijst, ondanks corona. De verwachting is dat we dit najaar snel van 40 naar 60 klanten zullen gaan. We gaan uitgebreider communiceren over DFD naar onze netwerkpartners. We gaan een nieuwe naam voor DFD bedenken. Een naam die helder weergeeft wat de dienstverlening inhoudt.

We hebben in de dienstverlening nu veel meer budgetcoaching, omdat daar vraag naar is. Budgetcoaching is altijd gekoppeld aan budgetbeheer. De meeste klanten blijken leerbaar te zijn en kunnen geheel of gedeeltelijk financieel zelfredzaam worden. Soms biedt een begeleider die in beeld is een steuntje in de rug. Er is een nieuwe doelgroep in beeld gekomen naast de bestaande doelgroep van mensen in de bijstand: mensen net boven het minimum die geen recht op Bijzondere Bijstand hebben.

DFD in relatie tot bewindvoering een plek geven

We willen dat onze dienstverlening goed aansluit bij de ondersteuningsvraag van onze inwoners. Hiertoe gaan we in gesprek met bewindvoerders. We willen de mogelijkheid van schuldhulpverlening en DFD meer onder de aandacht brengen. Dit om mensen met bewindvoering uit de schulden te helpen en hen die leervermogen hebben te helpen de regie

over hun eigen financiën terug te krijgen en te houden. We zetten daartoe DFD in: licht budgetbeheer en coaching.

Evaluatie Schuldhulpmaatje

Voorjaar 2020 hebben we samen met Schuldhulpmaatje (SHM) een evaluatie gehouden over de samenwerking en dienstverlening van SHM en SHV. Met verschillende vragenlijsten hebben we feedback opgehaald bij de consulenten SHV, bij SHM en partnerorganisaties. De resultaten zijn besproken en er is een actieplan gemaakt voor de komende periode. Centraal staan een heldere communicatie, meer afstemming en bereik en een goede aansluiting in de wijk. Door te werken aan concrete thema's willen we de samenwerking verder intensiveren en verbeteren.

Gemeente als schuldeiser

Er vindt momenteel een inventarisatie plaats naar de wijze waarop we als gemeente zelf schulden innen bij inwoners en hoe we omgaan met onze werknemers met loonbeslag. Dit najaar verwachten we zicht te hebben op verbetermogelijkheden.

Pilot Osse werkgever loonbeslag

De impact voor het team SHV van alle acties en veranderingen in werkwijzen groot. Deze actie heeft onze aandacht en zullen we begin volgend jaar oppakken.

ROC spreekuur

Er zijn afspraken gemaakt met Ons Welzijn en ROC de Leijgraaf om met een driejarige pilot te beginnen. Jongeren van het ROC kunnen vanaf januari 2021 wekelijks met hun geldvragen op een spreekuur op school terecht. Dit kan op afspraak of door gewoon binnen te lopen. De vaste sociale raadslieden die dit spreekuur bemensen zullen ook gastlessen geven op school om jongeren financieel bewust te maken en hen te wijzen op deze hulpmogelijkheid.

Pilot SVB

De pilot SVB is geëvalueerd. Het aantal verwijzingen en aanmeldingen bij schuldhulpverlening is nog beperkt. SVB kijkt naar mogelijkheden om meer mensen met loonbeslag te verwijzen.

Communicatie

Bewustwordingscampagne "Samen slimmer met geld"

Sinds 2016 loopt de bewustwordingscampagne "Samen slimmer met geld" (SSMG). We willen het motto SSMG naar een hoger plan tillen tot een (nog) meer herkenbaar motto. De werkgroep SSMG is nieuw leven ingeblazen en aangevuld met nieuwe experts. Onder SSMG trekken we samen (met maatschappelijke organisaties en ervaringsdeskundigen) op om armoede en schulden in Oss aan te pakken. Door actiever informatie, expertise, tips en

activiteiten met elkaar uit te wisselen en te delen via de communicatiekanalen van SSMG bereiken we steeds meer mensen in Oss en versterken we samenwerkingsrelaties. We zetten een mix van communicatiemiddelen in en doen dat intensiever dan voorheen. We ontwikkelden een nieuwe webpagina: www.oss.nl/ssmg, zetten Instagram in om jongen te bereiken en vernieuwen het gelddagboek.

Corona en financiële problemen

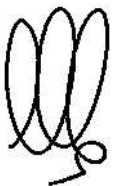
In de coronacrisis hebben we uitgebreid aandacht gehad voor goede informatie voor inwoners met financiële problemen. Op de website van de gemeente Oss is informatie opgenomen via een Q&A en is een speciale folder uitgebracht om mensen op weg te helpen naar passende ondersteuning of tips aan te reiken over wat je zelf kunt doen. De folder is breed verspreid onder maatschappelijke organisaties en binnen onze eigen netwerken.

Campagne 'Kom uit je schuld!'

Wij sluiten aan bij de landelijke campagne 'kom uit je schuld!'. Via onze eigen communicatiekanalen brengen wij ervaringsverhalen voor het voetlicht, die inwoners kunnen inspireren om in actie te komen bij financiële tegenwind. Ook is de link opgenomen naar Geldfit (Nederlandse Schuldhulproute), waar je via een korte test inzicht kunt krijgen in je financiële situatie en de mogelijkheden voor hulp in Oss.

In de bijlage vindt u het uitvoeringsplan 2020-2021 zoals dit op 24 februari j.l. naar u is toegestuurd (bijlage 4 van de Raadsinformatiebrief Armoede en Schulden, 24 februari 2020).

Met vriendelijke groet,

dhr. C.P.W. van Geffen

Wethouder Werk & Inkomen, Jeugdzorg en Onderwijs

Bijlage: Overzicht uitvoeringsplanning 2020-2021